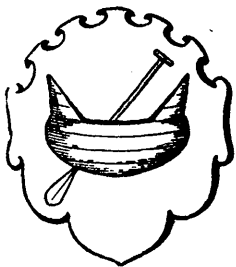

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tekstem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50.

Pr numerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 37 (465)

Łódź, dnia 11 września 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Konferencja w Ministerstwie Komunikacji w sprawach żeglugi narodowej linii komunikacyjnej Paryż—Warszawa—Moskwa. — Protokół uroczystego posiedzenia Rady Miejskiej z racji Święta Narodowego z dn. 3 maja 1928 r. — Sprawozdanie Wydz. Kan. i Wod. Mag. m. Łodzi za m. czerwiec 1928 r. — Ruch służbowy za m. lipiec 1928 r. (c. d.). — Biuletyn statystyczny. — Kronika miejska. — Życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Konferencja w Ministerstwie Komunikacji w sprawach żeglugi napowietrznej.

Z inicjatywy Ministerstwa Komunikacji odbyła się w Warszawie w dn. 6 b. m. pod przewodnictwem p. ministra Kühna i przy współudziale wiceministra p. Czapskiego, konferencja z udziałem przedstawicieli samorządów sześciu większych miast, poświęcona sprawom żeglugi powietrznej w Polsce. W konferencji brali nadto udział przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ligi O. P. P. Z pośród miast wydelegowały swoich przedstawicieli: Warszawa, Łódź, Kraków, Poznań, Katowice i Lwów, a prócz tego Bydgoszcz wydelegowała samorzutnie swojego przedstawiciela do udziału w konferencji. Miasto nasze reprezentowali na konferencji pp.: prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber i wiceprezydent St. Rapalski.

Zagajając obrady zaznajomił p. minister zebranych z celem konferencji. W związku z upływającym w roku bieżącym terminem koncesji, wydanej w swoim czasie zagranicznemu towarzystwu żeglugi napowietrznej, staje się aktualną sprawa racjonalnego rozwiązania problemu żeglugi napowietrznej w kraju. Ze względu na to, że problem żeglugi napowietrznej posiada wielką doniosłość dla państwa i wiąże się ściśle z najżywniejszymi dziedzinami życia państwowego i gospodarczego i że w związku z tem w racjonalnym rozwoju lotnictwa zainteresowany jest zarówno rząd, jak samorzady większych miast, położonych na szlakach lotniczych, rząd doszedł do wniosku, że przyszła koncesja powinna być powierzona spółce, zorganizowanej przez samorzady zainteresowanych miast z udziałem państwa, przyczem rząd skłonny jest partycypować w kapitale przedsiębiorstwa w stosunku 60 proc.

Powierzenie przyszłej koncesji prywatnemu przedsiębiorstwu z wymienionych względów rząd uważa za niepożądane. Zadania spółki —

zdaniem p. ministra — powinny ograniczać się do eksploatacji linii lotniczych. W zakończeniu p. minister zwrócił się do przedstawicieli samorządów o wypowiedzenie się, czy samorządy wezmą udział w projektowanej spółce.

Pierwszy zabrał głos p. wojewoda Grażyński, wyrażając się z uznaniem o projekcie Ministerstwa i oświadczając, że województwo górnośląskie zdecydowane jest wziąć udział w projektowanym przedsiębiorstwie, przyczem gotowe jest partycypować w kapitale przedsiębiorstwa nawet w wysokości 50 procent. Z kolei zabrał głos p. wiceprezydent Rapalski, który oświadczył, że należy powitać z uznaniem dążenie rządu do tworzenia spółek mieszanych z udziałem rządu i samorządów. Samorząd zdaje sobie sprawę, że spółka nie będzie miała cech przedsiębiorstwa dochodowego, ma ona jednak charakter państwowo-twórczy, działalność jej bowiem zająbia się w sposób jak najściślejszy zarówno z interesami państwa, jak i z rozwojem gospodarczym miast i dlatego samorządy zainteresowanych miast wezmą udział w przedsiębiorstwie. Wskutek braku czasu sprawa akcesu do spółki rozpatrywana była tylko przez Prezydium Magistratu m. Łodzi, które uchwaliło wstąpić do spółki, nie przesądzając wysokości udziału. Oczywiście stanowisko Magistratu m. Łodzi uzależnione jest od decyzji Rady Miejskiej, która niewątpliwie zajmie stanowisko przychylnie. Analogiczne oświadczenie w imieniu m. st. Warszawy złożył p. wiceprezydent Szpotański oraz przedstawiciele wszystkich pozostałych miast, reprezentowanych na konferencji, a w tej liczbie i wiceprezydent m. Bydgoszczy.

W obszernej dyskusji, w której brali udział wszyscy obecni, między innymi prezes Rady Miejskiej, inż. Holcgreber, zwrócił uwagę, że spółka nie może pominąć dziedziny przemysłu lotniczego, gdyż od racjonalnego rozwoju tego przemysłu zależy w znacznej mierze rozwój samego lotnictwa. Smutne doświadczenia z „latającymi trumnami“ wskazują, że spółka powinna w równym stopniu mieć na widoku organizację odpowiednich warsztatów i wytwórni, gdyż w przeciwnym razie zadania jej nie wiele odbiegać będą od zadań Ligi O. P. P. W zakończeniu p. prezes Holcgreber podkreślił z uznaniem moment wyeliminowania kapitału prywatnego z przedsiębiorstwa o tak doniosłym znaczeniu społecznym i wyraził nadzieję, że miasta podołają ciężącym na nich zadaniom.

W dalszym ciągu dyskusji omawiano sprawę klucza, według którego poszczególne miasta partycypowałyby w kapitale przedsiębiorstwa, przyczem przedstawiciel Bydgoszczy proponował przyjąć za podstawę wysokości udziałów — ogólną sumę wpływów podatkowych każdego z zainteresowanych miast, przedstawiciel m. Poznania — wysokość budżetów poszczególnych miast.

W imieniu m. Łodzi p. wiceprezydent Rapalski wystąpił z projektem klucza w zależności od liczby ludności, a zarazem zaproponował, aby Ministerstwo Komunikacji opracowało statut, przyczem zgłosił szereg postulatów, a m.: 1) do akcji powinny być zaproszone wszystkie większe miasta w Polsce, 2) przedstawiciele obecnych na konferencji miast i instytucyj będą założycielami spółki, 3) współudział kapitału prywatnego w spółce powinien być stanowczo wykluczony, 4) spółka powinna mieć charakter przedsiębiorstwa udziałowego a nie akcyjnego, 5) spółka powinna w przyszłości objąć wszystkie szlaki lotnicze i wreszcie 6) do zadań spółki powinna należeć nie tylko eksploatacja linii lotniczych, ale również organizacja wytwórni i warsztatów.

Przedstawiciel lotnictwa wojskowego wyjaśnił, że w przemyśle lotniczym zaszły w ostatnich latach wielkie zmiany i że istniejące obecnie 4 wytwórnie aeroplanów są wzorowo prowadzone.

Reasumując dyskusję p. minister oświadczył, że w najbliższym czasie będzie opracowany projekt statutu i rozesłany zainteresowanym instytucjom, poczem zamknął obrady.

* * *

Po zakończeniu konferencji pp. wiceprezydent Rapalski i prezes inż. Holcgreber uzyskali audjencję u p. ministra komunikacji, podczas której poruszyli sprawę zamierzonego pominięcia Łodzi w projektowanej, nowej międzynarodowej linii kolejowej i wręczyli zarazem memorjał Magistratu w powyższej sprawie. Pan minister przyrzekł, że rozważy postulaty Łodzi po zapoznaniu się z opinią p. inż. Budkiewicza, który w dniu 5 b. m. bawił w Łodzi w celu zaznajomienia się ze sprawą. Żegnając p. ministra przedstawiciele miasta nadmienili, że upośledzenie Łodzi przez władze centralne daje się dotkliwie odczuwać również w szeregu innych dziedzin i że w krótkim czasie samorząd wydeleguje swoich przedstawicieli w celu szerszego omówienia bolączek Łodzi.

W sprawie projektu odsunięcia Łodzi od międzynarodowej linii komunikacyjnej Paryż — Warszawa — Moskwa.

Naskutek wiadomości o projektowanej zmianie szlaku komunikacyjnego dla pociągów pośpiesznych Paryż—Warszawa—Moskwa, przy czem nowy szlak ma omijać Łódź, pozbawiając ją bezpośredniej komunikacji z zagranicą, Magistrat wystosował do Ministerstwa Komunikacji memorjał następującej treści:

„W dniu 1 września 1928 roku wystosowaliśmy do Ministerstwa Komunikacji depeszę treści następującej:

„Jak donosi prasa, czynniki rządowe rozważają projekty zmian w rozkładzie jazdy pociągów polskich kolei państwowych, przy czem wysuwany jest między innymi projekt odsunięcia Łodzi od szlaku międzynarodowego przez skierowanie pociągu pośpiesznego Paryż—Warszawa—Moskwa na Kutno. Wobec tego, że odsunięcie Łodzi, jako stolicy polskiego przemysłu włókienniczego od międzynarodowego szlaku kolejowego musiałoby się odbić nader ujemnie na stosunkach handlowych Łodzi a tem samym Polski z zagranicą, Magistrat miasta Łodzi wypowiada się przeciwko temu projektowi i prosi Ministerstwo o pozostawienie dotychczasowego stanu rzeczy.

Wiceprezydent (—) S t. R a p a l s k i”.

W związku z powyższem pozwalamy sobie podkreślić, że zamierzona przez Ministerstwo zamiana szlaku międzynarodowego, pozbawiająca Łódź bezpośredniej komunikacji z zagranicą, naraziłaby na wielkie niebezpieczeństwo interesy największego ośrodka przemysłowego w Polsce z najwyższą szkodą dla całokształtu polityki gospodarczej kraju. Łódź, jako centrum polskiego przemysłu włókienniczego, stanowi nader ważny czynnik eksportu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej, to też z punktu widzenia gospodarczych interesów państwowych, zagrożonych

zresztą wskutek olbrzymiego deficytu bilansu handlowego, nie może być obojętnym fakt, że zamierzona reforma kolejowa godzi w interesy tego właśnie ważnego ośrodka. Inowacja ta, utrudniając stanowisko gospodarcze centrum polskiego przemysłu włókienniczego z zagranicą, stoi w sprzeczności z zadaniem wzmocnienia naszego eksportu zagranicznego.

Zaznaczamy, że według statystyki handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej wywóz materiałów i wyrobów włókienniczych z Polski zagranicę wyrażał się w 1926 roku pokazną kwotą 132,859,000.— złotych, a w 1927 roku jeszcze wyższą kwotą — 146,662,000.— złotych.

Historja rozwoju wielkich ognisk przemysłowych poucza, że decydującym czynnikiem ich wzrostu i ekspansji była zawsze racjonalna polityka kolejowa, zabezpieczająca interesy tych ognisk i formująca drogę ich rozwoju. Również przyszłość Łodzi zależną jest w wielkiej mierze od pomyslnego dla niej rozwiązania problemów komunikacyjnych.

Nadmieniamy również, że w sprawach handlowych i przemysłowych odwiedza Łódź corocznie 5—6 tysięcy cudzoziemców, mianowicie:

w 1923 roku	— 5.962	cudzoziemców
w 1924	— 4.954	„
w 1925	— 5.545	„
w 1926	— 5.184	„
w 1927	— 5.822	„

Tymczasem w Poznaniu — jak o tem świadczą dane, zamieszczone w „Roczniku Statystycznym m. Poznania za rok 1925” — ruch przejezdnych cudzoziemców, pomimo, że Poznań posiada tak atrakcyjną imprezę, jak Targi, wyraził się cyframi bynajmniej nie wyższymi, mianowicie:

w roku 1924	zameldowano 2.932	cudzoziemców,
w roku 1925	zameldowano 5.947	cudzoziemców.

Z tych przeto względów Zarząd m. Łodzi zwraca się z usilną prośbą do Ministerstwa Komunikacji o odroczenie omawianego projektu skierowania pociągu pośpiesznego Paryż—Warszawa—Moskwa na Kutno i pozostawienie dotychczasowego stanu rzeczy”.

Protokół

uroczystego posiedzenia Rady Miejskiej z racji Święta Narodowego.

Łódź, dnia 3-go maja 1928 r.

Posiedzenie zagał o godz. 16 min. 25 Prezes Rady Miejskiej, inż. Jan Holcgreber, w asystencji Prezydum oraz obecności Rady w pełnym składzie, przedstawicieli Sejmu i Senatu, władz politycznych i samorządowych, sądownictwa, duchowieństwa, wojskowości, przemysłu, związków, prasy oraz zaproszonej publiczności z pośród wybitnych obywateli miasta.

Po stwierdzeniu prawomocności zebrania oraz odegraniu hymnu narodowego przez orkiestrę pułkową 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, Prezes Rady wygłosił następujące przemówienie:

„Prześwietna Rado, Szanowni Panowie i Szanowne Panie!

W dniu dzisiejszym Polska cała obchodzi uroczyście rocznicę uchwalenia wiekopomnej Konstytucji 3 Maja 1791 roku.

Dzieje się to nie dlatego tylko, że Sejm ustawą z dnia 29 kwietnia 1919 r. ogłasza dzień 3 maja jako święto narodowe, ani też nie wypływa

wyłącznie z tego, że Sejm Ustawodawczy, uchwalając Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 17 marca 1921 r. orzekł, że dla uczczenia tej doniosłej chwili nie trzeba specjalnego święta, gdyż najdogodniejszym będzie uczczenie tej rocznicy w dniu 3 maja, w rocznicę uchwalenia wiekopomnej Konstytucji 1791 r. — lecz uroczysty i podniosły charakter dzisiejszego święta wypływa stąd jeszcze, że jest ono rocznicą wyprowadzenia kraju ze stanu anarchji, wywołanej panującą wtedy wszechwładzą szlachty z krzywdą Ludu i Państwa. Dzień dzisiejszy jest radosnym i z tego względu, że jest on zarazem rocznicą wkroczenia narodu na drogę wyzwolenia, na drogę swobód obywatelskich, na drogę najwyższej troski o dobro i całość Państwa.

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja odbyło się jednomyślnie, nie wpływało ono jednak z należytego zrozumienia i świadomości wszystkich tych, którzy ją uchwalali; — raczej niebezpieczeństwo Państwa i szlachetny wpływ obywateli tej miary co Hugo Kołłątaj, Niemcewicz, Potocki Ign. i Czacki — sprawiły, że wbrew ujawnianej początkowo opozycji, wbrew obowiązującemu naówczas regulaminowi sejmowemu — uchwalono Konstytucję 3 Maja, podporządkowując interes własny — najwyższemu dobru Państwa i Narodu.

Należy podkreślić, że Konstytucja 3 Maja była tym donioslejszym aktem, że nie zrodziła się ona jako owoc krwawych walk lub zmagañ rewolucyjnych, lecz powstała jako akt zrozumienia i dobrej woli najszlachetniejszych Synów Ojczyzny.

Gdybyśmy mieli mierzyć wartość Konstytucji 3 Maja miarą pojęć współczesnych, to moglibyśmy powiedzieć, że w zakresie reform społecznych nie przyniosła ona całkowicie zmian, gdyż szlachta pozostała przy wszystkich swoich przywilejach stanowych, a lud wiejski uzyskał tylko wolność osobistą i ochronę praw wobec wszelkich zawieranych układów między nim a szlachtą; prawo zaś o miastach nie zrównało w prawach mieszczan, gdyż pozwalało im korzystać z niektórych tylko przywilejów, dotychczas tylko dostępnych dla szlachty. Tem mniej jednak reformy społeczne, zawarte w Konstytucji 3 Maja stały się potężnym czynnikiem państwowo - twórczym, czynnikiem demokratycznym, szczególnie jeśli zważyć na ponure tło panującego wówczas absolutyzmu.

Jak silnym okazał się wpływ Konstytucji 3-go Maja na kształtowanie się przyszłego życia narodu i Państwa, wystarczy wspomnieć, że przez długie lata niewoli, poprzez bohaterskie walki narodu, który nie przestawał nieść najdroższe ofiary dla odzyskania niepodległości — we wszystkich tych chwilach walczącym przyświecały szczytne hasła Konstytucji 3 Maja.

Naród pozbawiony niepodległości, rozdarty na części, pozbawiony rządu, miał jednak rząd moralny, przed którym chylił czoła, który był jego nakazem, jego celem — a tym rządem moralnym była Konstytucja 3 Maja.

Na zrębach tej Konstytucji, po przez wszystkie porywy bohaterskich walk ludu polskiego, wraz z poświęceniem i ofiarną walką legionów Piłsudskiego odzyskana została niepodległość Państwa Polskiego, a jako dalszy wyraz łączności i rozwoju Państwa i swobód obywatelskich, powstaje Konstytucja 17 marca.

W ten sposób 3 Maj stał się nietylko cementem, który ocalił rozdarte przemocą ciało narodu, który związał przeszłość z teraźniejszością,

lecz stał się podwaliną Konstytucji 17 marca, utrwalającą szczerze demokratyczny ustroj Rzeczypospolitej Polskiej, gwarantujący wszystkim obywatelom pełnię i równię praw dla dobra własnego i Państwa.

Dzień święta narodowego jest nie tylko zespoleniem rocznic 3 maja i 17 marca, lecz jest on również wyrazem zespolenia obywateli z Państwem, jest wyrazem jedności, będącej najlepszą rękojmią rozwoju i rozkwitu Rzeczypospolitej Polskiej, którego wszyscy najgoręcej pragniemy.

Dla zmanifestowania tej jedności obywateli z Państwem, dla wyrażenia naszych uczuć wnoszę okrzyk:

Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska, Jej pierwszy obywatel, Prezydent Rzeczypospolitej i Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski — niech żyją!"

Okrzyk Prezesa podchwycony został wśród oklasków przez wszystkich obecnych.

Bezpośrednio po przemówieniu Prezesa, Prezydent Miasta odczytał orzeczenie Komitetu Nagrody Literackiej m. Łodzi o przyznaniu nagrody na rok 1928 p. Julianowi Tuwimowi, poczem, po wygłoszeniu okolicznościowego przemówienia, wręczył laureatowi odpowiedni akt.

Po przemówieniu Prezydenta zabrał głos laureat, wygłaszając następujące przemówienie:

„W tej najpiękniejszej chwili mego życia składam przedewszystkiem hołd tym wielkim duchom poezji naszej, których natchnione słowa tak głęboko zapadły mi w serce i taką dla mowy polskiej obudziły miłość, że czujnemu wsłuchiowaniu się w tajemnicę tej mowy poświęciłem się już na zawsze.

I drugi hołd składam tym współczesnym, starszym ode mnie pisarzom polskim, od których dalej uczyłem się i uczę się świetności rzemiosła poetyckiego — i przesyłam im z głębi serca płynące podziękowanie za życzliwość, jaką mnie darzyli, gdym stawiał pierwsze kroki w literaturze i za przyjaźń ich, którą dzisiaj się szczycę.

Rozumiem, że przyznano mi nagrodę Łodzi nie w kolejności zasług dla literatury ojczystej, gdyż mą do nich bardzo jeszcze daleko, że nagrodzono tu nie tylko poetę, ale i łodzianina.

Niechaj mi więc wolno będzie, jako dziecku Łodzi fabrycznej, Łodzi robotniczej, dać wyraz najczulszemu wzruszeniu z powodu tej decyzji, A jest to wzruszenie, owiane tkliwą pamięcią tych dawnych dni, kiedy budziły się we mnie pierwsze melodie wierszy — albo w rytmie tego miasta, albo buntując się przeciw jego rytmowi — lecz zawsze z łódzkich ulic wyniesione.

Nasze kominy były mi, jako olbrzymie, czerwone wykrzykniki, jak wbite w Łódź znaki potwierdzenia, że to jest miasto nieustającej pracy. Turkot fabryk, gwizd syren, tłumy walczące o wolność — uczyły mnie nowych rytmów poetyckich, przeniesionych na warsztat słów.

Łódź fabryczna, jak kamerton, wystukiwała mi pierwsze twórcze nakazy.

Zawsze o tem pamiętałem i zawsze za to kochać będę moje miasto rodzinne. Ale teraz, kiedy mnie Łódź tak wspaniale, tak szcudrobliwie ponad nikłe zasługi wynagrodziła — pamiętać będę, że to uznanie dla dotychczasowego mego dorobku jest jednocześnie radosnym moim obowiązkiem dalszej wyteżonej pracy na działce roboczej młodej poezji polskiej.

Tak się przyszłość buduje — muskularną mową,
 Tak się życie pcha naprzód — śpiewną robocizną.
 Młodości, podaj skrzydła! Boże, ześlij Słowo!
 W pęd sławy, w dzieje swoje, porwij nas Ojczyzno!"

Po przemówieniu laureata nastąpiła część koncertowa, poczem o godzinie 17 min. 30 Prezes Rady ogłasza posiedzenie uroczyste za zamkniętę.

Prowadzący protokół:

(—) P. R u n d o.

Przewodniczący:

(—) Inż. J. H o l c g r e b e r.

SPRAWOZDANIE

Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi za miesiąc czerwiec 1928 roku.

Budowa Stacji Oczyszczania Ścieków na Lublinku. Wszystkie mury zewnętrzne i wewnętrzne budynku wykończono całkowicie. Przesklepiono piwnice i zagłębienia, wykończono kanały burzowe i ściany pod sitami ruchomymi.

Rozpoczęto budowę domków mieszkalnych dla personelu Stacji i doprowadzono je do poziomu parteru.

Jednocześnie rozpoczęto montaż urządzenia maszynowego na Stacji, ustawiając napędy do sześciu zasuw.

Budowa Kanałów ulicznych.

W czerwcu wykonano razem . . . 1.515 m. b.

Od początku roku bieżącego . . . 1.245 „

Razem do 1. I. 1928 r. . . 2.760 m. b.

Odcinek II zakończył niwelację i roboty ziemne na ul. Obywatelskiej i nad Gł. Kolektorem, podniesiono ul. Obywatelską, usunięto nasyp na ul. Kwiecistej od Wileńskiej do Nowokątnej i wybudowano drewniany most nad rz. Karolewką wzdłuż ul. Obywatelskiej.

Z dniem 7 czerwca rozpoczął Odcinek II budowę kanału murowanego Dz. 240×240 cm na ul. Nowotowarowej od Karolewskiej w kierunku 6-go Sierpnia i wykonał w czerwcu 23 m. b.

Odcinek III prowadzi dalej budowę kanału na ul. Narutowicza od Piotrkowskiej w kierunku Kilińskiego i wykonał w czerwcu 131 m. b. kanału II kl. i 303 m. b. kanału I kl. Ponadto ułożono na ul. Sienkiewicza od Narutowicza w kierunku Przejazdu kanału rurowego 40 cm śred. 22 m. b. i na wybudowanych kanałach wykończono 4 boczne wejścia, 3 włazy i 1 przelew burzowy.

Odcinek IV wykończył w czerwcu sprawozdawczym dalsze 435 m. b. kanału murowanego 70/125 cm na ul. Nowocegielnianej od Towarowej do Leszno, z jednym bocznym wejściem i 3 włazami.

Odcinek V.

Na Al. Kościuszki od Zielonej do 6-go Sierpnia kanał rurowy 30 cm śred. . . . . 115 m. b.

Na Al. Kościuszki od 6-go Sierpnia do Andrzeja kanał rurowy 35 cm śred. . . . . 360 m. b.

Na ul. Małej od 6-go Sierpnia do Zielonej kanał rurowy 45 cm śred. . . . . 126 m. b.

Razem 601 m. b.

Pozatem z budowli specjalnych 4 wazy, 10 otworów wentylacyjnych

Studzienek deszczowych ustawiono w czerwcu r. b.	11 sztuk
Od początku 1928 r.	5 "
Razem w r. 1928	<u>16 sztuk</u>

Betoniarnia wykonała w czerwcu różnych wyrobów betonowych. . . . . 7.279 sztuk

Kopalnia piasku dostarczyła 768 m³ piasku i 65³ szabru.

Konserwacja starych kanałów. Wybudowano różnych kanałów betonowych 169 m. b., 12 studzienek deszczowych, oraz czyszczono dno rz. Łódki i Bałutki i konserwowano skarpy.

Dział gospodarczy.

W czerwcu przyjęto na Magazyn Centralny:

Cementu	29 wagonów ok.	435 tonn
Cegły	274 " "	4110 "
Drzewa	8 " "	120 "
Kamionek	9 " "	135 "
Różnych materiałów	1 " "	15 "

Razem 321 wagonów ok. 4815 tonn

Od początku roku . . . . . 528 " " 8920 "

Ogółem 849 wagonów ok. 13735 tonn

Na roboty wysłano w czerwcu:

Cementu	30 wagonetek około	150 tonn
Cegły	635 " "	3,175 "
Drzewa	31 " "	155 "
Kamionek	16 " "	80 "
Różnych materiałów	81 " "	405 "

Razem 793 wagonetek około 3,965 tonn

Od początku roku 1058 " " 5,290 "

Ogółem 1851 wagonetek około 9,255 tonn.

Warsztaty Działu Gospodarczego remontowały kubły do wind, wagonetki, kraty rynsztokowe, wykonywano style do młotów, szablony do kanałów, stoły, taboretki, formy do betonu etc.

Inspekcja Sieci Kanałów ulicznych.

W czerwcu oczyszczono 169 włączów i wentylatorów, czterokrotnie 39 studzienek deszczowych. Nadzór techniczny pełniono w 9¹/₂ posesjach łączonych z kanałami miejskimi. Cztery połączenia są ukończone, dwa w wykonaniu, w 3 są roboty zawieszono z powodu braku środków (Karolewska 48, 50, 52).

Stan zatrudnienia.

ODDZIAŁY	Na 1 czerwca 1928 r.			Na 1 lipca 1928 r.		
	Dniówk.	Akord	Razem	Dniówk.	Akord	Razem
1. Biuro Główne	5	—	5	5	—	5
2. Dział Gospodarczy	63	20	83	70	22	92
3. Odcinek I	101	52	153	104	52	156
4. Odcinek II	151	31	182	107	229	336
5. " III	145	85	230	159	87	246
6. " IV	85	91	176	135	142	277
7. " V	87	41	128	120	60	180
8. Betoniarnia i kopanie piasku	49	5	54	71	3	74
9. B. K. Skład	4	—	4	4	—	4
10. Stare kanały	46	—	46	48	—	48
11. Pomiary	5	—	5	5	—	5
12. Inspekcja Sieci	5	—	5	6	—	6
Razem	746	326	1072	834	595	1429

Powiększenie stanu zatrudnienia z 1,072 robotników do 1,429 podyktowane zostało znacznym rozszerzeniem zakresu projektowanych robót tegorocznych, w związku z pożyczką uzyskaną przez Magistrat.

Sprawozdanie Kasowe za m. czerwiec 1928 roku.

Pozostałość na 1 czerwca r. b.	Zł.	135,893.99
Wpływy: Z Kasy Miejskiej na budowę	"	460,000.—
" " Wyzd. Budownictwa na betony	"	10,000.—
Wydziału: za opł. połączeń domow. Zł. 150.—		
" " zwroty	"	754.45
" " opłaty połączeń St. Kanałów	"	55.—
Depozyty	"	92.70
Razem	Zł.	606,946.14
Wydatki: Materiały budowlane	Zł.	126,921.90
Cła, przewozy kolejowe	"	55,850.65
Robocizna: urzęd. miesięczni Zł. 50,317.35		
robotnicy dniówk.	"	177,601.83
" akordowi	"	105,738.34
Przedsiębiorcy za roboty	"	61,322.52
Utrzymanie St. Kan.:		
urzednicy miesięczni	Zł.	1,690.24
robocizna	"	14,437.25
różne wydatki	"	580.10
Różne wydatki (komorne, wydatki kancelaryjne, opłaty etc.)	"	7,021.84
Depozyty	"	22.80
Wykład dla Budowy domów robotniczych (frachty, cegły)	"	4,130.25
Pozostałość na 1 lipca 1928 roku	"	1,311.03
Razem	Zł.	606,946.14

Sprawozdanie Kasowe od 1. I. do 1. VII. 1928 roku.

Pozostałość na 1 stycznia 1928 r.	Zł.	11,694.32	
Wpływy: Z Kasy Miejskiej na roboty	"	1,802,752.80	
" Wydz. Budownictwa na betony	"	70,000.—	
Wydziału:			
z eksploat. nowych Kanałów	Zł.	1,036.—	
za różne wyroby i materj.	"	17,158.72	
za zwroty	"	<u>2,997.23</u>	21,191.95
Utrzymanie St. Kanałów:			
z Magistratu za 1927 r.	Zł.	92,724.34	
z opłat kanałowych	"	<u>10,741.—</u>	103,465.34
Depozyty	"		1,016.95
Spółdziel. Mieszk. Urzędników Magistratu			
m. Łodzi	"		<u>6,797.30</u>
	Razem		<u><u>Zł. 2,016,918.66</u></u>
Wydatki: Materiały budowlane	Zł.	616.861.97	
Cła i przewozy kolejowe	"	<u>154.938.31</u>	Zł. 771.800.28
Robocizna: Urzędnicy miesięczni	"	223.435.99	
Robotnicy dniówkowi	"	419.462.16	
" akordowi	"	194.075.38	
Zapomogi i gratyfikacje	"	1.271.29	
Przedsiębiorcy za roboty	"	<u>125.483.06</u>	Zł. 963.727.88
Utrzymanie St. Kanałów:			
Personel	Zł.	8.970.48	
Robocizna	"	43.737.92	
Różne	"	<u>766.30</u>	Zł. 53.474.70
Różne wydatki (kancelarja podróże, opłaty, etc. i ubezp. społ. za 1927 r. Zł 163.746.07.	Zł.		Zł. 213.134.86
Depozyty	"		2.542.36
Spółdz. Mieszk. i Bud. domów robotn. Wydat- kowano zaliczkowo.	"		10.927.55
Pozostałość na 1 lipca 1928 roku	"		<u>1.311.03</u>
	Razem		<u><u>Zł. 2.016.918.66</u></u>

Ruch służbowy za m. lipiec 1928 r.**A. Zaangażowania.**

(Ciąg dalszy).

54. Bury Aleksander

z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.

55. *Ptak Franciszek*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.
56. *Krajewski Bolesław*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.
57. *Majchrowicz Antoni*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnika z wynagrodzeniem według IX st. służb.
58. *Filichowska Bronisława*
z dniem 30. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej na czas trwania półkolonij letnich w charakterze robotnicy z wynagrodzeniem według IX st. służb.
59. *Jaworski Cyprjan*
z dniem 23. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według 1/25 VIII st. służb.
60. *Waszkiewicz Zygmunt*
z dniem 23. VII. 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według 1/25 VIII st. służb.
61. *Nadworny Jan*
z dniem 7. VII. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowego dozorczy Miejskiego Domu Noclegowego dla mężczyzn.
62. *Umańska Marja*
z dniem 4. VII. 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury na 3-mies. okres pracy w charakterze tymczasowej pracowniczki z wynagrodzeniem według 1/25 VII stopnia służbowego.
63. *Tomicki Stanisław*
z dniem 26. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI st. służb.
64. *Albrecht Stefan*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
65. *Jasiński Bronisław*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
66. *Sznajder Józef*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
67. *Irgang Karol*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.

68. *Radke Józef*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
69. *Machuderski Władysław*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
70. *Holoński Jan*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
71. *Dyks Ludwik*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
72. *Krumholz Alfons*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VI stopnia służbowego.
73. *Hass Emil*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
75. *Lambrecht Romuald*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
75. *Walczak Henryk*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
76. *Krysztofiak Władysław*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
77. *Kaliński Marjan*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
78. *Brudke Brunon*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
79. *Brodalka Mieczysław*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.

80. *Głowiński Izrael*
z dniem 18. VII. 1928 r. do Wydziału Podatkowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem według VII stopnia służbowego.
81. *Czajkowska Róża*
z dniem 1. VI. 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze pielęgniarki I Miejskiego Domu Wychowawczego z uposażeniem według VIII st. sł. na 3-mies. okres pracy próbnej.
82. *Kokot Marjan*
z dniem 26. VII. 1928 r. do Centralnej Ekspedycji Wydziału Prezydjalnego w charakterze tymczasowego gońca z płacą według 1/25 XII stopnia służbowego.

B. Zwolnienia:

1. *Henzlik Leonard*
kontraktowy robotnik kuchni Wydz. Opieki Społ. z dniem 1.VII. 1928 roku.
2. *Zwierzchowski Alfons*
tymczasowy sekwestrator Wydz. Podatkowego z dniem 1.VII. 1928 r.
3. *Szoppe Zygmunt*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
4. *Wysocki Włodzimierz*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
5. *Bartosiniński Zygmunt*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
6. *Pol Robert*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
7. *Stęborowski Bolesław*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
8. *Staniecki Eugenjusz*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
9. *Jóźwiak Kazimierz*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
10. *Kasprzyk Bolesław*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
11. *Małek Lucjan*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
12. *Makowski Tadeusz*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.

13. *dr. Szykier Leon*
tymczasowy lekarz Pogotwia Ratunkowego Wydz. Zdrowotności Publicznej z dniem 1.VII. 1928 r.
14. *Legart Franciszek*
tymczasowy góniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 1.VII. 1928 r.
15. *Łyszkwicz Piotr*
wychowawca Internatu dla chłopców przy szkole specjalnej Nr. 78 Wydz. Opieki Społecznej z dniem 15.VII. 1928 r.
16. *Missalowa Gryzelda*
nauczycielka języka polskiego w Miejskim Seminarjum Nauczycielskim im. Szczywny Anieli z dniem 31 lipca 1928 r.
17. *Biała Jolanta*
pielęgniarka szpitala św. Józefa Wydz. Zdrowotności Publicznej z dniem 27.VII. 1928 r.
18. *Leszczówna Regina*
pielęgniarka szpitala w Radogoszczu Wydz. Zdrowotności Publicznej z dniem 1.VII. 1928 r.
19. *Wypiszczak Irena*
pontraktowa pracznka Wydz. Opieki Społecznej z dniem 16.VII. 1928.
20. *Walczak Henryk*
tymczasowy góniec Centralnej Ekspedycji Wydz. Prezydjalnego z dniem 18.VII. 1928 r.
21. *Pietrasikówna Stanisława*
tymczasowa ochraniarka Wydz. Oświaty i Kultury z dniem 30.VI. 1928 roku.
22. *Rychterowa Anna*
kontraktowa fisharmonistka Miejskiego Kinematografu Oświatowego Wydziału Oświaty i Kultury z dniem 1.VII. 1928 r.
23. *Cichowski Bolesław*
kontraktowy wiolonczelista Miejskiego Kinematografu Oświatowego z dniem 1.VII. 1928 r.

C. Przeniesienia:

1. *Milewski Wacław*
koncelista Urzędu Przemysłowego I Instancji z dniem 1.VII. 28 r. do Wydz. Prezydjalnego na stanowisko kancelisty z dotychczasowym uposażeniem.
2. *Dynus Eugenjusz*
manipulant Wydz. Gospodarczego z dniem 1.VII. 28 r. do Wydz. Prezydjalnego na stanowisko manipulantą z dotychczasowym uposażeniem.
3. *Pilecka Izabela*
tymczasowa pracownica Wydz. Zdrowotności Publ. z dniem 2.VII. 1928 r. do Urzędu Przemysłowego I Instancji na stanowisko kancelistki z dotychczasowym uposażeniem.
4. *Mikuła Bolesław*
tymczasowy góniec Centralnej Ekspedycji z dniem 9.VII. 1928 roku do Wydz. Finansowego z dotychczasowym uposażeniem.

5. *Zatke Wacław*
tymczasowy goniec Centralnej Ekspedycji z dniem 6.VII. 1928 roku do Biura Rady Miejskiej z dotychczasowym uposażeniem.
6. *Zieliński Jerzy*
kierownik Oddz. Ogólnego Wydz. Budownictwa z dniem 1.VI 28 r. do Wydz. Przedsiębiorstw Miejskich na równorzędne stanowisko z dotychczasowym uposażeniem.
7. *Zygmunt Ignacy*
kapielowy II Zakładu Kąpielowego Wydz. Zdrow. Publ. z dniem 1.VII. 1928 r. na stanowisko kąpielowego I Miejsk. Zakładu Kąpielowego z dotychczasowym uposażeniem.
8. *Domański Feliks*
kapielowy I Miejsk. Zakładu Kąpielowego z dniem 1.VII. 1928 roku na stanowisko kąpielowego II Miejsk. Zakładu Kąpielowego z dotychczasowym uposażeniem.
9. *Klimkiewicz Błażej*
dozorca IV-go Miejsk. Domu Wychowawczego Wydz. Opieki Społ. z dniem 20.VII. 28 r. do Wydz. Plantacyj Miejsk. na stanowisko dozorczy parkowego z dotychczasowym uposażeniem.
10. *Krzewiński Franciszek*
dozorca parkowy Wydz. Plantacyj Miejskich z dniem 20.VII. 28 r. na stanowisko dozorczy IV M. Domu Wychowawczego Wydz. Opieki Społecznej z dotychczasowym uposażeniem.
11. *Jeżewski Mieczysław*
referent Wydz. Gospodarczego z dn. 21.VII. 28 r. do Wydz. Prezydjalnego z dotychczasowym uposażeniem.
12. *Sokołowski Jan*
referent Oddziału Prasowego Wydz. Prezydjaln. z dn. 21.VII. 28 r. do Biura Wojsk.-Policyjnego z dotychczasowym uposażeniem.
13. *Dolińska Anna*
manipulantka działu opieki zamkniętej Wydz. Opieki Społ. na stanowisko manipulantki działu pomocy lekarskiej i pogrzebów Oddziału Opieki Otwartej z dotychczasowym uposażeniem.
14. *Kwiatkiewiczówna Marja*
manipulantka działu pomocy lekarskiej i pogrzebów Oddziału Opieki Otwartej na stanowisko manipulantki działu opieki nad dzieckiem Oddziału Opieki Zamkniętej.

D. Mianowania i awanse:

1. *Klamrowski Stanisław*
tymczasowy woźny Wydz. Oświaty i Kultury mianowany z dniem 1.VII. 28 r. niższym funkcjonariuszem kontraktowym na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z uposaż. według XII st. sł.
2. *Lambrecht Kazimierz*
robotnik sezonowy Wydz. Plantacyj Miejskich mianowany z dniem 1.VII. 28 r. niższym funkcjonarj. kontraktowym na stanowisko odźwiernego szkoły powszechnej z uposaż. wedł. X st. sł.
3. *Jagdziński Zenon*
tymczasowy sekwestrator Wydz. Podatkowego, mianowany z dn. 1.VII. 28 r. kontraktowym urzędnikiem na stanowisko sekwestratora Wydz. Podatkowego z uposaż. wedł. VI st. sł.

(Dok. nast.).

Biuletyn Statystyczny.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

Ze statystyki przywozu i wywozu m. Łodzi.

(Waga w tonnach)

Miesiąc	P r z y w ó z									W y w ó z		
	w ę g l a			bawełny i waty			naturalnej i sztucznej			tkanin włókienniczych		
	1926	1927	1928	1926	1927	1928	1926	1927	1928	1926	1927	1928
Styczeń	82 075	158 083	75 900	1 888	4 650	5 350	341	1 429	1 336	4 348	6 086	5 788
Luty	46 041	70 334	68 087	2 398	5 215	5 789	372	1 237	1 876	4 469	5 824	5 458
Marzec	52 610	46 806	70 626	3 818	4 012	5 261	447	1 000	2 178	4 425	6 698	7 148
Kwiecień	27 006	47 918	96 132	3 525	3 562	6 104	1 100	1 279	2 475	4 012	4 792	4 047
Maj	43 325	51 856	94 444	3 328	4 774	6 338	1 439	1 163	1 666	2 799	5 120	5 817
Czerwiec	56 480	53 543	72 291	3 325	4 432	6 349	1 504	942	1 029	2 755	5 302	6 967
Lipiec	42 035	60 071	78 086	3 958	4 766	5 604	693	600	1 014	3 066	5 973	8 687
Sierpień	51 036	56 031		4 417	4 940		742	552		4 952	7 719	
Wrzesień	75 571	63 878		5 627	4 657		1 409	684		6 320	7 704	
Pazdziernik	87 056	71 005		4 025	5 329		1 103	747		6 752	7 114	
Listopad	94 559	63 243		5 355	5 495		1 347	1 200		4 962	7 083	
Grudzień	122 008	73 110		5 388	6 092		1 362	1 507		5 808	7 517	
Ogółem	779 802	815 878		47 052	57 924		11 859	12 340		54 668	74 832	

KRONIKA MIEJSKA.

Osobiste. Dr. Aleksander Margolis, ławnik - przewodniczący Wydziału Zdrowotności Publicznej, w dniu 7 b. m. powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Z Komitetu Budowy Domów mieszkalnych na Polesiu Konstanyńskim. W dniu 3 września odbyło się w Magistracie posiedzenie Komitetu Budowy Domów Mieszkalnych pod przewodnictwem p. wiceprezydenta St. Rapalskiego. W posiedzeniu tem brali udział pp.: wiceprezydent dr. E. Wieliński, prezes Rady Miejskiej inż. J. Holcgreber, ławnik Wydziału Budownictwa R. Izdebski, ławnik Wydziału Gospodarczego W. Adamski, radca Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych inż. R. Sunderland, naczelnik Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia dr. St. Skalski, delegat Koła Architektów Łódzkich architekt J. Kaban, inż.-arch. W. Szereszewski oraz urzędnicy miejscy: mecenas Żelazowski, inż. Wołodzko i inż. Lisowski.

Jak wynika ze sprawozdań, prace przy budowie kolonii mieszkaniowej, posuwają się szybko naprzód. Przy budowie zatrudnionych jest zgórą tysiąc trzysta robotników. Liczba ta powiększona będzie w najbliższym czasie do dwóch tysięcy. Obecnie prowadzone są prace nad wzniesieniem dwudziestu domów mieszkalnych o łącznej pojemności 300 tysięcy metrów sześciennych. Prace nad wykopami i założeniem piwnic zostały ukończone. Mury niektórych domów wzniesiono już ponad parter.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdań ze stanu robót rozpatrzono szereg spraw natury formalnej, po czym omawiano szczegółowo program budowy gmachów użyteczności publicznej, które mają być wzniesione na kolonii mieszkaniowej jako to: wieża ciśnień, szkoła, ochronka-

przedszkole, staja opieki nad niemowlęciem i jego matką, kilka pomieszczeń biurowych i handlowych dla kooperatyw, sala konferencyjna dla zebrań itp., między innymi omawiano sprawę założenia hipotek sanitarnych.

Dla opracowania programu budowy wymienionych gmachów została wyłoniona pod przewodnictwem p. ławnika Wydziału Budownictwa specjalna Komisja, która wespół z autorami nagrodzonych projektów oraz przy współudziale inż. R. Swierczyńskiego, profesora Politechniki Warszawskiej, ma w najbliższym czasie przedstawić Magistratowi ostateczny program do zatwierdzenia.

Z posiedzenia Rady Sekcji do Walki z Rakim. W dniu 6 b. m. odbyło się pod przewodnictwem d-ra Marzyńskiego posiedzenie Rady Sekcji do walki z rakim, na którym między innymi omawiano projekt preliminarza budżetowego Sekcji na rok 1929/30, przyczem postanowiono ze względu na rozbudowę i stale wzrastającą frekwencję wprowadzić szereg nowych pozycji, a mianowicie: na specjalne badania preliminowano 1,500.— zł., na akcję propagandową i wydawnictwa 2,000.— zł., na instrumentarium 1,000.— zł. Poza tem postanowiono zwiększyć liczbę godzin przyjęć w poradni.

Następnie omawiano sprawę zjazdu radiologów i kancerologów przyczem Rada wypowiedziała się w zasadzie za zwołaniem takiego zjazdu pod protektoratem p. Curie - Skłodowskiej i w związku z tem postanowiono powołać w najbliższym czasie specjalną komisję, która zajmie się w porozumieniu z miarodajnymi czynnikami — przygotowaniem i organizacją zjazdu. Zjazd ma posiadać charakter naukowy i społeczny.

Rada Sekcji postanowiła również wystąpić do Magistratu z wnioskiem o wydanie nakładem miasta broszury amerykańskiego towarzystwa do walki z rakiem pod nazwą „Co każdy o raku powinien wiedzieć”, przyswojonej na język polski przez inspektora sanitarnego m. Łodzi, d-ra Artura Starzyńskiego. Należy zaznaczyć, że jest to pierwsze tego rodzaju wydawnictwo w języku polskim.

Z Wolnej Wszechnicy w Łodzi. W związku z bliskim otwarciem Oddziału Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi, dowiadujemy się z kół poinformowanych, że kwestja przyznania uprawnień absolwentom Wolnej Wszechnicy Polskiej w zakresie służby urzędniczej i nauczycielskiej jest w zasadzie przesądzona.

W krótkim czasie należy oczekiwać ogłoszenia rozporządzenia, zaliczającego Wolną Wszechnicę Polską do szeregu wyższych uczelni. Nadmienić należy, że już obecnie rzeczywiście słuchacze Wolnej Wszechnicy korzystają z ulg wojskowych narówni ze studentami uniwersytetów.

Zapisy na wydziały: humanistyczny, nauk politycznych i społecznych oraz pedagogiczny rozpoczną się w dniu 17 b. m. o godz. 3-iej po poł. w lokalu szkoły powszechnej przy ul. Nowo - Targowej 24; informacji zasięgać będzie można w godzinach od 3-iej do 7-iej po poł. tamże już od 10 września r. b.

Otwarcie nowej arterji komunikacyjnej. W dniu 31 sierpnia o godzinie 11-iej w południe, p. wiceprezydent Rapalski dokonał uroczystego aktu otwarcia nowej arterji komunikacyjnej, będącej przedłużeniem Alei Unji między ul. Konstantynowską i Srebrzyńską. W akcie otwarcia wzięli udział: prezes Rady Miejskiej p. inż. Jan Holcgreber, naczelnik Wydz. Budownictwa inż. W. Wołodźko, kierownik Oddziału O-

gólnego Wydziału Budownictwa p. Wiktor Muszyński, referent Oddziału Prasowego red. Polecki Wacław oraz kierownicy robót na czele z p. Sumińskim Edmundem.

Przy przecięciu wstęgi p. wiceprezydent Rapalski wygłosił przemówienie, w którym podkreślił niezwykle szybkie wykonanie robót, za co należy się personelowi specjalne uznanie.

Uczestnicy uroczystości udali się następnie na Polesie Konstantynowskie celem obejrzenia postępu robót miejskiej kolonji mieszkaniowej.

Stwierdzono, iż dzięki należytej organizacji i systematycznej kontroli roboty posuwają się normalnie naprzód, tak, że w razie sprzyjających warunków atmosferycznych budowa czterech kompleksów, składających się z 20 domów w ogólnej liczbie 1000 mieszkań, zostanie wykończona w stanie surowym na wyznaczony termin, t. j. dnia 15 grudnia.

Wyznaczenie delegatów miasta na Walne Zgromadzenie Towarzystwa Apropowizacji Miast Polski. Magistrat postanowił wydelegować na Walne Zgromadzenie Towarzystwa Apropowizacji miast Polski w charakterze swoich przedstawicieli: pp. ławnika Antoniego Purtala i ławnika Władysława Adamskiego.

Przeostroga pod adresem płatników podatku od nieruchomości, od lokali i od placów niezabudowanych.

W dniu 31 sierpnia upłynął ustawowy termin wpłacania do Kasy Miejskiej należności z tytułu państwowych podatków: od nieruchomości, od lokali oraz od placów niezabudowanych wraz z dodatkiem komunalnym do wspomnianych podatków za III kwartał, zaś czternastodniowy okres ulgowy, w którym to czasie Kasa Miejska przyjmuje należności z tytułu wymienionych podatków bez odsetek za zwłokę, upływa w dniu 14 września r. b.

W związku z powyższym zwraca się uwagę zainteresowanych osób, że we własnym interesie nie powinny zwlekać do ostatniego dnia z uiszczaniem należności, gdyż zrozumiałą jest rzeczą, że Kasa Miejska w razie wielkiego natłoku nie mogłaby załatwić wszystkich interesantów, którzy w tych warunkach narażeni byłiby nadto na bezużyteczną stratę czasu i wszelkie niewygody, wynikające z oczekiwania w kolejce.

Nagroda m. Łodzi z okazji biegu dookoła Polski. Magistrat postanowił na ostatnim posiedzeniu ustanowić nagrodę dla zwycięzcy VII etapu biegu dookoła Polski, t. j. dla tego z uczestników wspomnianego biegu, który pierwszy przybędzie z Poznania do Łodzi.

Miejska nagroda ogrodnicza. Magistrat na wczorajszym posiedzeniu, przychylając się do prośby Komitetu Wykonawczego Wojewódzkiej Wystawy Ogrodniczej w Łodzi, postanowił wyasygnować złotych 300 na nagrodę, która ma być przyznana za najlepiej wyhodowane rośliny kwiatowe.

Miejska subwencja na dożywianie dzieci. W lokalu Wydziału Opieki Społecznej odbyło się posiedzenie Komisji opieki nad dzieckiem. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa przyznania subwencji internatom społecznym na dożywianie dzieci.

W wyniku obrad Komisja postanowiła przyznać 15 internatom społecznym na dożywianie 376 pensjonariuszy - sierot subwencję na rok budżetowy 1928/1929 w wysokości zł. 48.044.

W sprawie wprowadzenia w życie Rozporządzenia o ewidencji i kontroli ruchu ludności. Na ostatnim posiedzeniu Magistratu w dniu 6 b. m. rozpatrywana była sprawa wprowadzenia w życie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z

dnia 16 marca 1928 roku o ewidencji i kontroli ruchu ludności. W myśl tego rozporządzenia, które ma wejść w życie z dniem 19 września r. b., ewidencja i kontrola ruchu ludności, a w związku z tem również wydawanie dowodów osobistych należą do kompetencji gminy. Jednakże wobec braku rozporządzenia wykonawczego, które ma określić sposób i tryb postępowania przy prowadzeniu ewidencji i kontroli ruchu ludności Magistrat uznał, że wprowadzenie wspomnianego Rozporządzenia w życie w oznaczonym terminie jest niemożliwe.

Stacja badania mięsa, sprowadzonego z zagranicy. Na mocy porozumienia władz miejskich z Wydziałem Rolnictwa i Weterynarii Województwa uruchomiona zostanie w najbliższym czasie na terenie Rzeźni Miejskiej stacja badania mięsa, sprowadzanego z zagranicy.

Tani węgiel dla pracowników miejskich. Zgodnie z uchwałą Magistratu, pracownicy miejscy będą mogli otrzymywać za pośrednictwem Wydz. Gospodarczego, w potrzebnej ilości węgiel na zimę po cenach niższych i na dogodnych warunkach. Cena 1 korca określona została na zł. 5.10, spłata zaś należności rozłożona będzie na 3 raty miesięczne.

Co się tyczy robotników sezonowych, będą oni mogli otrzymywać do 10 korcy węgla po tej samej cenie zł. 5.10 za korzec, spłata zaś należności dokonywana będzie przez potrącenie po 5 zł. z każdej tygodniówki.

Przeniesienie lokalu rejestracyjnego. Urząd Przemysłowy I instancji przy Magistracie m. Łodzi zawiadamia, że z dniem 3 września r. b. lokal rejestracji przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych, usługowych i rzemieślniczych, został przeniesiony z ul. Pomorskiej Nr. 16 (gmach Rady Miejskiej) na ul. Traugutta Nr. 10, parter w oficynie.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Reorganizacja poboru podatku od ładunków kolejowych.

Przeprowadzona przez Magistrat reorganizacja poboru podatku ładunkowego dała b. dodatnie wyniki. Od 1 września 1927 r. podatek ładunkowy inkasowany był bezpośrednio przez pracowników stacji kolejowych węzła warszawskiego. Za czynności te dyrekcja kolejowa otrzymywała 5% od zainkasowanej sumy, zażądała jednak ostatnio wynagrodzenia w stosunku 10 proc. Wobec tego, że wpływ z tego podatku przekracza obecnie sumę kilku milionów złotych rocznie, wynagrodzenie to byłoby zbyt wysokie.

Pomijając stronę finansową tej sprawy, wydział pozbawiony był kontroli nad prawidłowym poborem i ewentualnymi zwrotami z tytułu niesłusznie pobranego podatku. Z tych względów wydział uzyskał uchwałę Magistratu, zezwalającą na pobieranie tego podatku we własnym zakresie.

Początkowo personel miejski tylko obliczał i inkasował podatek, obecnie zaś prowadzi całkowitą kontrolę wszystkich listów przewozowych. Ilość sprawdzanych pozycji wynosi miesięcznie około 44,000, tyle bowiem przybywa ładunków do Warszawy.

W ostatnim roku od 1-go lipca 1927 roku do lipca 1928 roku wpłynęło do kasy miejskiej z tytułu podatku ładunkowego 4,233,633 zł. 83 gr. Zwrócono nadpłaconego podatku 86,387 zł. 23 gr.

Zmiany w komunikacji miejskiej.

Szybko rozwijający się ruch uliczny w Warszawie zmusza Magistrat

do zastanowienia się nad usunięciem z centrum miasta tramwajów. Tramwaje są zbyt powolne i nieobrotne wobec czego przeszkadzają szybkości ruchu.

Zarząd tramwajów miejskich opracowuje projekt, w jaki sposób zlikwidować tramwaje w śródmieściu w ciągu najbliższych pięciu lat. Linie, położone w śródmieściu, zastąpione byłyby przez autobusy, a instalacje przeniesiono na przedmieścia, wymagające taniej komunikacji.

Sprawa ta w szczegółach będzie wkrótce zbadana przez Magistrat.

Dzielnica reprezentacyjna.

Wydział techniczny Magistratu przystąpił do opracowania planu reprezentacyjnej dzielnicy. Opracowano plany sytuacyjne przyszłych gmachów ministerstwa spraw zagranicznych, które mają stanąć na terenie zajmowanym obecnie przez szpital Ujazdowski. Szpital Ujazdowski przeniesionoby na esplanadę praską na miejsce teraźniejszego wojskowego składu żywnościowego.

MYSŁOWICE.

Burmistrzem m. Mysłowic wybrany został sędzia sądu okręgowego, Karczewski, uzyskując 21 głosów.

Ogłoszenia drobne

Dnia 21 sierpnia 1928 r. zaginęła karta bezterminowego urlopowania, wydana przez IV Batalion Telegraficzny — Łódź, na imię Leona Kolubińskiego, zamieszkałego w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia 10. 2-3-1